ปาฐกถาธรรม

ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์

วันอาทิตย์ ที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ.๒๕๔๑

ธรรมนำชีวิตไปสู่ความเจริญ และสันติสุข ตอนที่ ๓

พระเทพญาณมงคล (เสริมชัย ชยมงฺคโล)

ธรรมนำชีวิตไปสู่ความเจริญและสันติสุข ตอนที่ ๓

เพราะเหตุนี้ "ธรรม" คือ ข้อปฏิบัติที่พระพุทธองค์ตรัสสอน เรื่อง "จักร ๔" ข้อที่ ๓ นี้ว่า "อัตตสัมมาปณิธิ" การตั้งตนไว้ชอบ ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติที่เหมือนล้อรถที่จะนำผู้ปฏิบัติไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุข ได้นั้นคือการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ ว่า การไม่ทำความชั่วหรือบาปอกุศลทั้งปวง ๑ การบำเพ็ญแต่คุณความดี ๑ และ การรักษาจิตใจของตนให้บริสุทธิ์ผ่องใส ๑ นั่นเอง

ธรรมนำชีวิตไปสู่ความเจริญและสันติสุข ตอนที่ ๓

ธรรมนำชีวิตไปสู่ความเจริญและสันติสุข

- ผู้มักโกรธ มากด้วยความแค้นเคือง โกรธเคือง พยาบาท มาดร้าย เมื่อตายไปจะเข้าถึงอบาย ทุคติ วินิบาต นรก เพราะกรรมชั่วนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีกในภายหลัง ก็จะเป็นคนมีผิวพรรณทราม ไม่งดงาม
- ส่วนผู้ไม่มักโกรธ ไม่มากด้วยความแค้นเคือง ไม่โกรธเคือง ไม่พยาบาท มาดร้ายใคร เมื่อตายจะเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์เพราะกรรมดีนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีกในภายหลัง ก็จะเป็นคนที่มีผิวพรรณดีน่าเลื่อมใส
- ผู้มีจิตใจริษยา มุ่งร้าย หรือผูกใจอิจฉา ในลาภ ยศ สักการะ ของผู้อื่น เมื่อตายไปจะไปเกิดเป็นเปรต สัตว์นรก อสุรกาย หรือสัตว์เดรัจฉาน เพราะกรรมชั่วนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีกในภายหลัง จะเป็นคนมีอำนาจราชศักดิ์น้อย
- ส่วนผู้มีใจไม่ริษยา ไม่มุ่งร้าย ไม่ผูกใจอิจฉา ในลาภยศสักการะของผู้อื่น เมื่อตายไปจะเข้าถึงสุคติ โลกสวรรค์ เพราะกรรมดีนั้น หรือถ้าได้เกิดมาเป็นมนุษย์อีกในภายหลัง จะเป็นคนมีอำนาจราชศักดิ์มาก

เจริญพร ญาติโยมสาธุชนทุกท่าน วันนี้อาตมภาพมาพบกับท่านผู้ฟังอีกเช่นเคย ในรายการปาฐกถาธรรม เรื่อง ธรรมนำชีวิตไปสู่ความเจริญและสันติสุข ตอนที่ ๓ ว่าด้วย “อัตตสัมมาปณิธิ” การตั้งตนไว้ชอบ อันเป็นพระธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรื่องจักร ๔ ข้อที่ ๓ ซึ่งได้กล่าวไปแล้ว ๒ ข้อ คือ “ปฏิรูปเทสวาสะ” การอยู่ในถิ่นที่เหมาะสม กับ “สัปปุริสูปัสสยะ” การคบสัตบุรุษ สำหรับวันนี้จะได้กล่าวถึงจักร คือ ธรรมที่เป็นเสมือนล้อรถที่จะนำรถไปสู่ที่หมาย ให้สามารถถึงที่หมาย คือความสำเร็จกล่าวคือ ให้ถึงความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขในชีวิตได้

ข้อ ๓ อัตตสัมมาปณิธิ (การตั้งตนไว้ชอบ) ก่อนอื่นขอท่านผู้ฟังมาทำความเข้าใจเรื่อง “ตน” หรือ “ตัวตน” นี้ก่อน เพื่อจะได้ทราบความหมายพร้อมทั้งเหตุและผล ของคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าข้อ “การตั้งตนไว้ชอบ” นี้ให้แจ้งชัดขึ้น

ภาษาบาลีว่า “อตฺต” นี้ แปลว่า “ตน” หรือ “ตัวตน” ซึ่ง ณ ที่นี้หมายถึง “จิตใจ” และ “อัตตภาพร่างกาย” ของสัตว์โลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จิตใจและอัตตภาพร่างกายของคนเรานี้แหละ ที่ตราบใดยังไม่สิ้นกิเลส ตัณหา อุปาทาน ก็ยังจะต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในสังสารวัฏ คือ ตายแล้วก็เกิดใหม่ แล้วก็แก่เฒ่า เจ็บไข้

ได้ป่วย และตาย แล้วก็เกิดใหม่ในภพภูมิต่างๆ ที่ดีบ้าง ที่ไม่ดีบ้าง ได้รับความสุขบ้าง และความทุกข์บ้าง ไปตามกรรมดีหรือกรรมชั่ว ที่ได้เคยกระทำไว้แล้ว ทางกาย ทางวาจา และทางจิตใจ คือเจตนา ความคิดอ่านทางใจนั้นเอง ที่ปรุงแต่งสัตว์โลกให้ดี หรือ เลว ให้ประณีต หรือ หยาบกระด้าง และให้ได้รับความสุข หรือ ความทุกข์ต่างๆ กัน ดังพระพุทธดำรัสที่ตรัสแก่สุภมาณพ โตเทยยบุตร ผู้ไปเฝ้าทูลถามปัญหากับพระองค์ ณ ที่ประทับ ที่พระวิหารเชตวัน พระนครสาวัตถี (มัชฌิมนิกาย อุปริปัณณาสก์ เล่มที่ ๑๔ ข้อ ๕๘๑) ว่า "กมฺมสฺสกา มาณว สตฺตา กมฺมทายาทา กมฺมโยนี กมฺมพนฺธู กมฺมปฏิสรณา กมฺมํ สตฺเต วิภชติ ยทิทํ ปหีนปฺปณีตตายติ ฯ" แปลความว่า "ดูกรมาณพ สัตว์ทั้งหลาย มีกรรมเป็นของตน เป็นทายาทแห่งกรรม มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย กรรมย่อมจำแนกสัตว์ให้เลว และประณีต ได้ ฯ"

เพราะเหตุนั้น พระพุทธองค์จึงได้ตรัสสอนหลักประพฤติปฏิบัติตน ทางกาย ทางวาจา และทาง ใจ ในพระโอวาทปาฏิโมกข์ อันเป็นหลักธรรมข้อ "ตั้งตนไว้ชอบ" นี้แหละว่า

สพฺพปาปสฺส อกรณํ กุสลสฺสูปสมฺปทา

สจิตฺตปริโยทปนํ เอตํ พุทฺธาน สาสนํ ฯ

แปลความว่า การไม่ทำความชั่วทั้งปวง ๑ การบำเพ็ญแต่ความดี ๑ การทำจิตของตนให้ผ่องใส ๑ นี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

เพราะผู้กระทำแต่กรรมดี ย่อมได้รับผลดี เป็นความเจริญรุ่งเรือง และสันติสุข ส่วนผู้กระทำแต่กรรมชั่ว ย่อมได้รับผลเป็นโทษ เป็นความทุกข์เดือดร้อน ดังพระบาลีธรรมภาษิต มีมา ในขุททกนิกาย ทุกนิบาต ชาดก พระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๗ ข้อ ๒๙๔ ว่า

ยานิ กโรติ ปุริโส ตานิ อตฺตานิ ปสฺสติ

กลฺยาณการี กลฺยาณํ ปาปการี จ ปาปกํ

ยาทิสํ วปเต พีชํ ตาทิสํ หรเต ผลนฺติฯ

แปลความว่า บุรุษทำกรรมเหล่าใดไว้ เขาย่อมเห็นกรรมเหล่านั้นในตน ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้รับผลดี ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้รับผลชั่ว บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น ฯ

เพราะเหตุนี้ "ธรรม" คือ ข้อปฏิบัติที่พระพุทธองค์ตรัสสอนเรื่อง "จักร ๔" ข้อที่ ๓ นี้ว่า "อัตตสัมมาปณิธิ" การตั้งตนไว้ชอบ ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติที่เหมือนล้อรถที่จะนำผู้ปฏิบัติไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุข ได้นั้น คือการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ ว่า การไม่ทำความชั่วหรือบาปอกุศลทั้งปวง ๑ การบำเพ็ญแต่คุณความดี ๑ และ การรักษาจิตใจของตนให้บริสุทธิ์ผ่องใส ๑ นั่นเอง

อนึ่ง เนื่องด้วยพฤติกรรมของตัวตนของสัตว์โลกทั้งหลาย ไม่ว่าจะดีหรือชั่วก็ตาม ย่อมแสดงออกทางไตรทวาร คือ ทางกาย ทาง

วาจา และทาง ใจ เพราะเหตุนั้น “การตั้งตนไว้ชอบ” ก็คือ การรักษาความประพฤติปฏิบัติทางกาย ทางวาจา และทาง ใจ ให้อยู่แต่ ในคุณความดี ไม่ตกไป ในทางชั่ว และรักษาจิต ใจ ให้ผ่อง ใสจากกิเลสนิวรณ์เครื่องกั้นปัญญา มิ ให้มัวหมอง

บุคคล ใด กระทำได้อย่างนี้มากเพียงไร ก็จะถึงความเจริญรุ่งเรือง และสันติสุขแห่งชีวิต ได้มากเพียงนั้น แม้จะต้องลำบากหรือทุกข์ยากเพราะบาปอกุศล กรรมเก่าที่ได้เคยทำไว้ กำลัง ให้ผล แต่ ให้มั่นคงอยู่ ในหลักธรรมข้อนี้ คือ ให้ถือเป็นหลักปฏิบัติ หรือ เป็นจุดยืน ในการดำเนินชีวิตตน ให้มั่นคงอยู่อย่างนี้ ก็จะผ่านพ้นความทุกข์ยากได้ และย่อมจะนำชีวิตของตน ให้ถึงความเจริญรุ่งเรือง และสันติสุขได้ ไม่นานเกินรอ และยังติดตาม ให้ผลดียิ่งๆ ขึ้นไป จนถึงมรรค ผล นิพพาน ที่สิ้นสุดแห่งทุกข์ทั้งปวงได้

แต่ถ้าบุคคล ใดไม่มีจุดยืน คือ ไม่มีหลักธรรมข้อนี้ ในการดำเนินชีวิต เป็นคนหลักลอย ไม่รู้ดี ไม่รู้ชั่ว ปล่อยจิต ใจ ให้เลื่อนลอยไปตามอารมณ์ ด้วยอำนาจของกิเลสเป็นเหตุนำเหตุหนุน ให้คิดผิดๆ หรือมีแต่ความเห็นผิดๆ จึงกล่าวแต่วาจาที่ผิดๆ และกระทำแต่กรรมชั่ว ย่อมนำชีวิตของตนไปสู่ความเสื่อม และเป็นโทษความทุกข์เดือดร้อน ทั้ง ในภพชาติปัจจุบันและ ในภพหน้าต่อๆ ไป ไม่มีที่สิ้นสุด ดุจก้อนศิลาที่ตกลงไป ในบ่อที่ไม่มีก้น ได้

เพื่อ ให้ท่านผู้ฟังได้เห็นตัวอย่างผลแห่งกรรมดี กรรมชั่ว จักได้มั่น ใจ ในคุณความดี และรู้จักละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำความชั่ว หรือบาปอกุศล อาตมภาพขอยกตัวอย่างย่อ จากพระพุทธดำรัสที่ตรัสแก่สุภมาณพ โตเทยยบุตร ตามที่ปรากฏ ในมัชฌิมนิกาย อุปริปัณณาสก์ พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๑๔ ข้อ ๕๘๒-๕๙๖ ดังต่อไปนี้

ผู้มักฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เป็นบุคคลเหี้ยมโหด หมกมุ่น ในการประหัตประหาร ไม่มีความเมตตาเอ็นดูต่อผู้อื่นหรือสัตว์ที่มีชีวิตอื่น หรือผู้มีปกติเบียดเบียนผู้อื่น หรือสัตว์ที่มีชีวิตอื่น ให้ได้รับความทุกข์ทรมาน หรือ ให้พิกลพิการต่างๆ เมื่อตายจะเข้าถึงอบายภูมิ ทุคติ วินิบาต นรก คือย่อมไปเกิดเป็นเปรต สัตว์นรก อสุรกาย หรือสัตว์เดรัจฉาน เพราะกรรมชั่วนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง ก็จะเป็นคนมีอายุสั้น และ/หรือ จะเป็นคนมีโรคมาก

ส่วนผู้เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เป็นผู้วางอาวุธแล้ว มีความละอายต่อการทำชั่ว ต่อการหมกมุ่น ในการประหัตประหารผู้อื่น หรือผู้มีปกติไม่เบียดเบียนผู้อื่น หรือสัตว์ที่มีชีวิตอื่น ให้ได้รับความทุกข์ทรมาน เดือดร้อน หรือ ให้พิกลพิการต่างๆ มีความเมตตาเอ็นดูอนุเคราะห์ด้วยความเกื้อกูลต่อผู้อื่น หรือสัตว์มีชีวิตอื่น ได้แก่ การปล่อยหรือ ให้ชีวิต หรือ ให้ปัจจัย ๔ แก่สัตว์อื่น เป็นต้น เมื่อตายไปจะเข้าถึงสุคติ โลกสวรรค์ เพราะความดีนั้น หรือถ้าได้เกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง ก็จะเป็นผู้มีอายุยืน และ/หรือ จะเป็นผู้มีโรคน้อย

ผู้มักโกรธ มากด้วยความแค้นเคือง โกรธเคือง พยาบาท มาดร้าย เมื่อตายไปจะเข้าถึงอบาย ทุคติ วินิบาต นรก เพราะกรรมชั่วนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง ก็จะเป็นคนมีผิวพรรณทราม ไม่งดงาม

ส่วนผู้ไม่มักโกรธ ไม่มากด้วยความแค้นเคือง ไม่โกรธเคือง ไม่พยาบาท มาดร้ายใคร เมื่อตายจะเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์เพราะกรรมดีนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง ก็จะเป็นคนที่มีผิวพรรณดี น่าเลื่อมใส

ผู้มีจิตใจริษยา มุ่งร้าย หรือผูกใจอิจฉา ในลาภ ยศ สักการะของผู้อื่น เมื่อตายไปจะไปเกิดเป็นเปรต สัตว์นรก อสุรกาย หรือสัตว์เดรัจฉาน เพราะกรรมชั่วนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง จะเป็นคนมีอำนาจราชศักดิ์น้อย

ส่วนผู้มีใจไม่ริษยา ไม่มุ่งร้าย ไม่ผูกใจอิจฉา ในลาภยศสักการะของผู้อื่น เมื่อตายไปจะเข้าถึงสุคติ โลกสวรรค์ เพราะกรรมดีนั้น หรือถ้าได้เกิดมาเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง จะเป็นคนมีอำนาจราชศักดิ์มาก

ผู้ย่อมไม่เป็นผู้ให้ปัจจัย ๔ มีข้าว น้ำดื่ม น้ำใช้ ผ้า ที่อยู่อาศัย และสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ มียานพาหนะ เครื่องให้แสงสว่าง ดอกไม้ เครื่องของหอม เครื่องลูบไล้ เป็นต้น แก่สมณะหรือพราหมณ์ (ณ ที่นี้ หมายถึง พระอริยเจ้า พระอรหันตเจ้า) เมื่อตายไปจะเข้าถึงอบาย ทุคติ วินิบาต นรก เพราะกรรมนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง จะเป็นคนมีโภคทรัพย์น้อย คือจะเป็นคนขัดสน ยากจนทรัพย์

ส่วนผู้ย่อมเป็นผู้ให้ปัจจัย ๔ มีข้าว น้ำ ผ้า ที่อยู่อาศัย และสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ มียานพาหนะ เครื่องให้แสงสว่าง ดอกไม้ ของหอม เครื่องลูบไล้ เป็นต้น แก่สมณะหรือพราหมณ์ คือพระอริยเจ้า พระอรหันตเจ้า เมื่อตายไป จะเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ เพราะกรรมดีนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง จะเป็นคนมีโภคทรัพย์มาก คือ ย่อมเป็นคนมั่งมีศรีสุข ด้วยทรัพย์สินเงินทอง ข้าวของเครื่องใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกได้แก่ ยานพาหนะเป็นต้นมาก

บุคคลผู้กระด้าง เย่อหยิ่ง ไม่เคารพกราบไหว้คนที่ควรเคารพกราบไหว้ ไม่ต้อนรับ ไม่ให้ที่นั่งที่สมควรแก่ผู้ควรแก่การต้อนรับ ไม่ให้ทางแก่คนที่สมควรแก่ทาง ไม่นับถือ บูชา คนที่ควรนับถือบูชา เมื่อตายไป จะเข้าถึงอบาย ทุคติ วินิบาต นรก เพราะกรรมชั่วนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง ก็จะไปเกิด ในสกุลต่ำ

ส่วนผู้ไม่กระด้าง ไม่เย่อหยิ่ง ย่อมเคารพกราบไหว้ บุคคลที่ควรเคารพกราบไหว้ ต้อนรับ ให้ที่นั่งอันสมควรแก่คนที่ควรต้อนรับ ให้ทางแก่คนที่สมควรแก่ทาง นับถือ บูชา บุคคลที่ควรนับถือบูชา เมื่อตายไป จะเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ เพราะกรรมดีนั้น หรือถ้าได้มาเกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง จะเป็นคนเกิด ในสกุลสูง

บุคคลผู้ย่อมไม่เข้าหาสมณะหรือพราหมณ์ คือพระอริยเจ้า พระอรหันตเจ้า แล้วสอบถาม อะไรเป็นบุญกุศล อะไรเป็นบาปอกุศล อะไรมีโทษ อะไรไม่มีโทษ อะไรควรถือเป็นหลักประพฤติปฏิบัติ อะไรไม่ควรถือเป็นหลักประพฤติปฏิบัติ อะไรเมื่อปฏิบัติแล้วย่อมมิใช่ทาง ให้ ถึงความสิ้นทุกข์ สิ้นกาลนาน อะไรเมื่อปฏิบัติแล้ว เป็นทาง ให้ถึงความสุข สิ้นกาลนาน เมื่อตายลง จะเข้าถึงอบายทุคติ วินิบาต นรก เพราะกรรมชั่วนั้น หรือถ้าได้มาบังเกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง จะเป็นคนมีปัญญาทราม คือจะเป็นผู้มีปัญญาทึบ โฉดเขลา

ส่วนผู้ย่อมเข้าหาสมณะ หรือ พราหมณ์ คือพระอริยเจ้า พระอรหันตเจ้า แล้วสอบถามอะไรเป็นบุญกุศล อะไรเป็นบาปอกุศล อะไรมีโทษ อะไรไม่มีโทษ อะไรควรนับถือเป็นหลักประพฤติปฏิบัติ อะไรไม่ควรนับถือเป็นหลักประพฤติปฏิบัติ อะไรเมื่อปฏิบัติแล้วมิใช่ทางถึงความสิ้นทุกข์ สิ้นกาลนาน อะไรเมื่อปฏิบัติแล้วเป็นทาง ให้ถึงความสุขสิ้นกาลนาน เมื่อตายลงจะเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ เพราะกรรมดีนั้น หรือถ้าได้มาบังเกิดเป็นมนุษย์อีก ในภายหลัง จะเป็นคนมีปัญญามาก คือจะเป็นผู้มีสติปัญญาเฉียบแหลม

เรื่องกฎแห่งกรรมดังตัวอย่างที่กล่าวมานี้ สำหรับผู้ฟังที่ไม่สนใจ ได้ศึกษาและปฏิบัติธรรม ให้ได้ผลดีตามสมควรแก่ธรรมปฏิบัติแล้ว อาจไม่เชื่อ เพราะธรรมของพระพุทธองค์นั้น ทวนกระแสชาวโลกที่มืดบอดด้วย “อวิชชา” คือความไม่รู้อดีต ไม่รู้อนาคต ไม่รู้เหตุ ในเหตุถึงต้นๆ เหตุ ให้เกิดทุกข์ ไม่รู้สภาวะที่ทุกข์ดับเพราะเหตุดับ ว่ามีได้เป็นได้อย่างไร และความไม่รู้หนทางปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์และที่เป็นบรมสุขอย่างถาวร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ว่า “มืดบอดด้วยโมหะ” คือความหลง ไม่รู้บาปบุญคุณโทษ ตามที่เป็นจริง ก็น่าเห็นใจ เหมือนคนตาบอดมาแต่กำเนิด ที่ไม่เคยเห็นสีสันของโลกว่าเป็นอย่างไร ก็ไม่รู้จักสีเขียว สีแดง สีขาว สีเหลือง ว่าเป็นอย่างไร คนตาดีที่เขาได้เห็นโลกว่า มีสีสันอย่างไร จะบอกจะอธิบายอย่างไร ก็ย่อมจะไม่เข้าใจ และไม่เชื่อได้ หรือเหมือนคนป่าคนดอย ที่เคยเห็นแต่มีดพร้า จอบ เสียม ที่เมื่อเวลาโยนลงน้ำก็จมหาย แต่ไม่เคยเห็นเรือรบ เรือบรรทุกสินค้า หรือเรือโดยสาร ใหญ่ๆ ที่ล้วนแต่สร้างด้วยเหล็ก มีน้ำหนักบรรทุกมาก แต่ลอยน้ำได้ ถึงใครจะบอกอย่างไรๆ เขาก็ไม่เชื่อ เพราะเขาไม่เคยเห็น ไม่เคยรู้จัก ยิ่งเรื่องนรกสวรรค์ เรื่องการเวียนว่ายตายเกิดแล้ว ก็ยิ่งไม่เชื่อ เพราะมองไม่เห็น ชีวิตแต่อดีตชาติที่ผ่านมาก็จำไม่ได้ ที่จะเป็นไปข้างหน้าก็ไม่รู้ว่าจะเป็นไปอย่างไร จึงไม่เชื่อเรื่องบาป บุญ คุณ โทษ และหลงประพฤติปฏิบัติไปตามอำนาจของกิเลส แม้จะพอรู้กรรมดี และทำกรรมดีบ้าง ได้ผลเป็นความสุข ความเจริญบ้าง แต่ก็ไม่ถาวร ไม่ยั่งยืน เพราะความที่ไม่รู้จักกรรมชั่ว จึงหลงไปกระทำกรรมชั่ว มากๆ เข้า เมื่อยามหมดบุญจากกรรมดีที่เคย ให้ผล ก็ต้องได้รับผลของกรรมชั่วที่เคยได้กระทำไว้แล้วต่อไป วนเวียนอยู่ ในกองทุกข์ โดยไม่รู้ต้นสายปลายเหตุอยู่อย่างนี้ ต่อๆ ไป ไม่มีที่สิ้นสุด

คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้านั้น เป็นวิทยาศาสตร์ทางธรรมชาติ (Natural Science) แท้ๆที่พระพุทธองค์ได้ทรงลงมือปฏิบัติอย่างมี

ระบบ (Systematic Study) ตามวิธีการศึกษาวิจัยที่ถูกต้อง คือ โดยทางศีล สมาธิ ปัญญา ถึงอธิศีลคือศีลอันยิ่ง อธิจิตคือจิตอันยิ่งหรือสมาธิยิ่ง จนเกิดอภิญญา คือความสามารถพิเศษ มีทิพยจักษุ ทิพยโสต เป็นต้น ให้เจริญวิชชา คุณเครื่องให้สามารถเจริญอธิปัญญา คือปัญญาอันยิ่ง จากการที่ได้ทั้งรู้และทั้งเห็นสภาวะและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติตามที่เป็นจริง (Fact Findings) ด้วยพระญาณ อย่างทะลุ ปรุโปร่ง หมดทั่วทั้งโลก ทั้งจักรวาล ถึงแสนโกฏิอนันตจักรวาลไม่มีประมาณ ซึ่งถ้าจะเปรียบเทียบกับการศึกษาวิจัยโดยวิธีการสำรวจ (Survey Research) ก็เรียกว่า Complete Census คือการสำรวจวิจัย ข้อมูลจากประชากรทั้งหมดเบ็ดเสร็จ จึงทรงได้ข้อมูล คือสภาวะและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติตามที่เป็นจริงทั้งหมด จากทั่วทั้งพรหมโลก เทวโลก มารโลก ตลอดทั้งโลกของเปรต สัตว์นรก อสุรกาย และสัตว์ดิรัจฉาน หมดทั่วทั้งจักรวาล ถึงสัตว์โลกันต์ ที่อยู่นอกจักรวาลออกไปทางเบื้องต่ำ และถึงพระนิพพานที่สิ้นสุดแห่งทุกข์ทั้งปวง และที่เป็นบรมสุข ที่พ้นโลกขึ้นไปทางเบื้องบน

จึงทรงเห็นแจ้งแทงตลอดในพระอริยสัจจธรรม คือ ความจริงอย่างประเสริฐในเรื่องของทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ สภาวะที่ทุกข์ดับเพราะเหตุดับ คือ มรรค ผล นิพพาน และหนทางปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์ทั้งปวง และที่เป็นบรมสุข ทรงบรรลุได้อาสวักขยญาณ คือ ญาณหยั่งรู้วิธีทำอาสวะกิเลสให้สิ้นเชิงไม่เหลือเศษ เป็นพระอรหันตขีณาสพ และทรงได้บรรลุพระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ เป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในตอนรุ่งอรุณของคืนวันเพ็ญเดือนวิสาขะ เมื่อ ๒๕๘๖ ปี ที่ล่วงมาแล้วนี้ แล้วได้ทรงแสดงธรรมประกาศสัจจธรรมเพื่ออนุเคราะห์เวไนยสัตว์ ผู้มีอุปนิสัยพอที่จะทรงโปรดอนุเคราะห์ได้ เป็นเวลาถึง ๔๕ พระพรรษา จึงเสด็จดับขันธ์เข้าสู่ปรินิพพานด้วยอนุปาทิเสสนิพพานธาตุ

พระสัทธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ จึงเป็นวิทยาศาสตร์ทางธรรมชาติ (Natural Science) แท้ๆ ด้วยประการฉะนี้ และสาธุชนผู้มีปัญญาใด จะพึงศึกษาและปฏิบัติพระสัทธรรมของพระพุทธเจ้านี้ ย่อมจะเห็นสภาวะและหลักเกณฑ์ของธรรมชาติตามที่เป็นจริง และ ย่อมจะสามารถรู้แจ้งแทงตลอด พระอริยสัจจธรรมให้ได้บรรลุคุณธรรม ถึงมรรค ผล นิพพาน ตามรอยบาทพระพุทธองค์ด้วยตนเอง ตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้ในกาลทุกเมื่อ

เพราะฉะนั้น เมื่อท่านสาธุชนได้ทราบตัวอย่างผลแห่งกรรมดีกรรมชั่ว ที่บุคคลประพฤติปฏิบัติทางกาย ทางวาจา และทาง ใจ จากพระธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ คือ ผู้ทรงรู้แจ้ง-ทรงเห็นแจ้ง กฎแห่งกรรมอันเป็นกฎเกณฑ์ของธรรมชาติตามที่เป็นจริง อย่างนี้แล้ว ผู้มีปัญญาพึงถือหลักธรรม ข้อ "อัตตสัมมาปณิธิ" คือ การตั้งตนไว้ชอบนี้ โดยประการสำรวมระวังความประพฤติปฏิบัติทางกาย ทางวาจา และทาง ใจของตน ให้ตั้งอยู่แต่ในคุณความดี มีศีล มีธรรม อย่างน้อย

ข้อ ๑ พึงเป็นผู้มีศีล ๕ เพื่อรักษากาย รักษาวาจาของตนให้เรียบร้อยดี ไม่มีโทษ แก่ทั้งตนเองและผู้อื่น ให้เป็นปกติ

ข้อ ๒ พึงเป็นผู้มีเบญจกัลยาณธรรม คือ คุณธรรมดีที่ตรงกันข้ามกับความชั่ว คือประพฤติผิดศีล ๕ ข้อ เหล่านั้น และ

ข้อ ๓ พึงฝึกฝนอบรมจิตใจให้สงบ คือให้หยุดให้นิ่งเป็นสมาธิแนบแน่นมั่นคง โดยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม ตามหลักธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อให้จิตใจผ่องใสจากกิเลสนิวรณ์เครื่องกั้นปัญญา อยู่เสมอ

ก็จะช่วยให้การดำเนินชีวิตของท่านผู้มีปกติรักษาศีลและปฏิบัติธรรมอยู่เช่นนั้น ให้ถึงความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุข ตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้ ประดุจล้อรถนำรถไปสู่จุดหมายปลายทางได้ ฉันใด ฉันนั้น

อนึ่ง “การตั้งตนไว้ชอบ” ด้วยธรรมปฏิบัติทั้ง ๓ ข้อนี้ ผู้มีปัญญาพึงศึกษาและประพฤติปฏิบัติธรรม เพิ่มพูนบุญบารมีให้ยิ่งขึ้นไปเป็นอุปบารมี และถึงปรมัตถบารมี ให้ยิ่งขึ้นไป เป็นอธิศีล คือศีลอันยิ่ง อธิจิต คือ จิตยิ่ง สมาธิยิ่ง และอธิปัญญา คือ ปัญญาอันยิ่ง อันมีนัยอยู่ในอริยมรรคมีองค์ ๘ ก็จักถึงมหาอมตนฤพาน แดนเกษม ที่สิ้นสุดแห่งทุกข์ทั้งปวง และที่เป็นบรมสุขอันถาวรได้ ดังที่จะได้ชี้แจงข้อปฏิบัติทั้ง ๓ ข้อนี้ แต่พอสมควรแก่เวลา

การตั้งตนไว้ชอบ ด้วยข้อปฏิบัติ ๒ ข้อแรก คือ พึงเป็นผู้มีศีลและบำเพ็ญกัลยาณธรรม นั้น ดังนี้

๑. พึงงดเว้นเจตนากรรม คือ การกระทำด้วยเจตนา ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต และเบียดเบียนหรือผจญสัตว์ที่มีชีวิตให้ทุกข์ทรมานหรือพิกลพิการต่างๆ ด้วยกัลยาณธรรม คือด้วยความเมตตาธรรม ปรารถนาให้ผู้อื่นหรือสัตว์อื่นทั้งหลายอยู่ดีมีสุข ด้วยความกรุณาธรรม ปรารถนาให้ผู้อื่นหรือสัตว์อื่นผู้มีทุกข์ให้พ้นทุกข์ สังคมทุกระดับก็จะมีแต่ความร่มเย็นและสันติสุข

๒. พึงงดเว้นเจตนากรรม คือการกระทำด้วยเจตนา ลักฉ้อคดโกงผู้อื่น การประกอบอาชีพโดยมิชอบ ได้แก่ การผลิตการจำหน่ายจ่ายแจกสิ่งเสพติดมึนเมาให้โทษ เป็นที่ตั้งแห่งความประมาท การให้สินบาทคาดสินบน เพื่อให้ได้ผลประโยชน์โดยมิชอบธรรม ตลอดทั้งการฉ้อราษฎร์บังหลวง การปล้นทรัพยากรของชาติ ถึงกินบ้านโกงเมืองต่างๆ ด้วยกัลยาณธรรม คือ การประกอบอาชีพโดยชอบ การเสียสละกำลังกาย สติปัญญา ความสามารถหรือการบริจาคทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือสังคมโดยส่วนรวมและประเทศชาติ ที่กำลังต้องการความช่วยเหลือ เป็นต้น

อย่างเช่นในปัจจุบันนี้ ประเทศชาติกำลังต้องการความสมัครสมานสามัคคี ปรองดอง และความเสียสละจากบุคคลทุกฝ่าย ให้ช่วยกันแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ที่กำลังทรุดโทรมอยู่นี้ให้ดีขึ้น ก็สมควรที่ทุกฝ่าย คือทั้งประชาชนทั่วไป ทั้งพ่อค้าและนักธุรกิจเอกชน ข้าราชการทุกหมู่เหล่า พนักงานรัฐวิสาหกิจ นักการเมือง นักวิชาการและผู้ประกอบวิชาชีพทั้งหลาย จะได้สมัครสมานสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันเสียสละกำลังกาย สติปัญญา ความ

สามารถ และกำลังทรัพย์ โดยมีคณะรัฐบาลเป็นแกนนำ เป็นศูนย์รวมพลังทุกด้าน ช่วยกันแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาติ ให้ดีขึ้น เพื่อความเจริญและสันติสุข ของประชาชนหมดทั้งประเทศร่วมกัน ซึ่งอามภาพขอเสนอต่อรัฐบาล ว่า

(ก) ให้หาโอกาสจับเข่าคุยกันกับรัฐบาลของต่างประเทศ ในภาคพื้นเอเซีย ที่กำลังประสบกับสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอยู่ด้วยกัน ในขณะนี้ ให้มีความสมัครสมานสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ ผนึกกำลังกันด้วยความเสียสละประโยชน์ส่วนประเทศชาติของตัว มาเห็นแก่ผลประโยชน์ของประชาชาติโดยส่วนรวม ช่วยกันแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจโดยส่วนรวมร่วมกัน อย่างเร่งด่วน อย่างเข้มแข็งจริงจัง และจริงใจต่อกัน เพื่อชาวเอเซียด้วยกัน เพื่อรักษาสถานะทางเศรษฐกิจของโลกร่วมกัน ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ให้เต็มกำลังสติปัญญาความสามารถของกลุ่มประเทศในเอเซียด้วยกันนี้ก่อน แล้วจึงขอความร่วมมือช่วยเหลือจากมิตรประเทศอื่น ที่มีกำลังเศรษฐกิจที่มั่นคงดีกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาดุลย์การค้าระหว่างประเทศ ของแต่ละประเทศ ที่ผูกไว้กับเงินสกุลต่างประเทศที่แข็งเพราะมีความมั่นคงในทางเศรษฐกิจนั้น อาจแก้ไขให้บรรเทาลงได้ด้วยการเจรจากันระหว่างประเทศในภาคพื้นเอเซียด้วยกัน กำหนดอัตราการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศร่วมกัน เป็นอัตรากลาง สำหรับการค้าระหว่างประเทศในเอเซียด้วยกัน แล้วตกลงค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าที่จำเป็นกัน แบบ G To G Barter System คือ การแลกเปลี่ยนสินค้ากันและกันโดยตรงระหว่างประเทศสมาชิก ให้ได้มากที่สุด และอาจพัฒนาไปถึงการใช้ระบบเงินตราสกุลเดียวกันได้ต่อไปในอนาคต ก็จะสามารถตัดความผูกพันกับประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ ที่ประเทศเราตกเป็นเบี้ยล่างเขาได้อีกมาก และจะช่วยลดปัญหาดุลย์การชำระเงินระหว่างประเทศ ที่ต้องอาศัยการผูกไว้กับเงินสกุลที่แข็งได้มาก อาตมภาพขอเสนอวิธีการค้าแบบโบราณนี้มาเพื่อพิจารณาหาทางร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างประเทศเช่นนี้ ก็น่าจะทำให้ได้ผลดี คือ สามารถยกระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันทั้งภายในและภายนอกประเทศ ให้สูงขึ้น ให้ดีขึ้นและมั่นคงขึ้นได้ตามลำดับ แน่นอน

(ข) ขอแนะนำในวงแคบเข้ามาภายในประเทศอีก ถ้าประชาชนภายในประเทศผู้มีฐานะดี ไม่ว่าจะเป็นพ่อค้า นักธุรกิจ คฤหบดีคหปตานีทั้งหลาย ตลอดทั้งข้าราชการและนักการเมือง ที่มีกำลังทรัพย์เป็นสิบๆ ร้อยๆ พันๆ หมื่นๆ ล้าน อันเป็นทรัพย์ที่มีเหลือเฟือเกินจำเป็น เกินต้องการ ตามสมควรแก่การบริโภคใช้สอยส่วนตัว ส่วนครอบครัว และหมู่คณะ ก็ขอให้รีบตัดสินใจเสียสละเพื่อประเทศชาติ เพื่อช่วยกันรักษาเศรษฐกิจของชาติให้ฟื้นคืนตัวโดยเร็ว เพราะถ้าเศรษฐกิจของประเทศชาติต้องทรุดโทรม ล่มจม ลงเพียงใด ประชาชนส่วนใหญ่กำลังเดือดร้อนยิ่งขึ้น เพียงใด ผลร้ายก็จะกระทบถึงท่าน ครอบครัว และหมู่คณะของท่าน ได้เพียงนั้น ท่านจะไม่ฝากความดี ความเห็นอกเห็นใจ ด้วยเมตตากรุณาธรรมแก่ประชาชนตาดำๆ ผู้กำลังประสบความทุกข์เดือดร้อนเพราะสถานะ

ทางเศรษฐกิจที่กำลังตกต่ำ ให้เขาทั้งหลายพอจะสามารถลืมตาอ้าปากได้หรือ ?

ท่านที่มั่งมีเงินทองจากองมรดกก็ดี ที่หาเงินหาทรัพย์ได้มาประการใดก็ดี ถ้าท่านเสียสละเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนทั้งชาติให้เต็มกำลัง ก็จะมีแต่คนยกย่องสรรเสริญเท่านั้น ท่านย่อมจะได้รับแต่ความชื่นชมยินดี และความกตัญญูกตเวทีจากประชาชนทั้งหลาย ด้วยผลแห่งกรรมดีของท่านทุกเมื่อ และการเสียสละบริจาคเช่นนั้น ก็จะเป็นอริยทรัพย์ติดตามให้ผลแก่ท่าน ให้เป็นผู้มีโภคทรัพย์ มีแต่ความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขยิ่งๆ ขึ้นไป ในสัมปรายภพ จึงขอเสนอข้อ "ความเสียสละ" นี้ ฝากไว้แก่ท่านทั้งหลายได้ช่วยกัน ให้ไทยช่วยไทย เพื่อคนไทยด้วยกัน จะได้อยู่ดีมีสุขด้วยกันยิ่งๆ ขึ้นไปทั้งประเทศ

(ค) รัฐบาลควรจะสร้างงานให้ประชาชนผู้ว่างงาน ที่นับวันจะมีมากขึ้นทุกที ได้ทำมาหาเลี้ยงชีพ ในประการที่รัฐบาลพึงจะต้องมีการก่อสร้างเท่าที่จำเป็น และควรริเริ่มและส่งเสริมการสร้างงานภาคเกษตรกรรมในท้องถิ่นชนบท ให้จริงจังมากขึ้น เพื่อรับคนว่างงานจากส่วนกลาง ให้กลับไปทำมาหากินในท้องถิ่น ให้ได้มากที่สุด ก็จะลดปัญหาคนว่างงานให้มีอาชีพพอเลี้ยงตัวได้เป็นอย่างดี และ

(ง) รัฐบาลควรส่งเสริม การทำสวนครัว และเลี้ยงสัตว์ ให้พอมีกินมีใช้ภายในครัวเรือน และอาจถึงขายเป็นรายได้เพิ่มเติม ก็จะเป็นการช่วยตนเองให้สามารถยืนหยัดอยู่ด้วยลำแข้งของตนเอง ได้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ก็จะได้ผลตามพระราชปรารถนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงคุณอันประเสริฐ ที่ได้มีพระราชประสงค์ที่จะให้พสกนิกรของพระองค์ ได้มีอยู่มีกินโดยทั่วหน้ากันในกาลทุกเมื่อ

ขอเสนอแนะทั้ง ๓ ประการนี้ ก็เป็นไปตามหลักธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ทรงสั่งสอนให้ อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนก่อน ก็เป็นข้อปฏิบัติธรรมข้อ อัตตสัมมาปณิธิ คือ การตั้งตนไว้ชอบโดยตรงอีกประการหนึ่ง

๓. พึงงดเว้นเจตนากรรม คือ การกระทำด้วยเจตนาประพฤติผิดในกาม ไม่สำรวมในกาม และสำส่อนในกามกิเลส ด้วยกัลยาณธรรม คือ ความเป็นผู้มีความสันโดษในคู่ครองของตน มีความสำรวมในกาม ไม่สำส่อนในกิเลสกาม ครอบครัวก็จะมีแต่ความรักใคร่ปรองดองกัน และสันติสุข โรคเอดส์หรือโรคติดต่ออย่างอื่น ก็จะไม่ถามหา ปัญหาทางสังคมก็จะลดลง รัฐบาลและสมาคมสงเคราะห์ต่างๆ ก็จะได้ไม่ต้องมาเสียเวลา เสียกำลังบุคคลากรและกำลังทรัพย์ ที่จะมาคอยป้องกันแก้ไขปัญหาสังคมบ้าๆ บอๆ อย่างนี้ ให้มีกำลังทรัพยากรและเวลาไปพัฒนาประเทศชาติด้านอื่นได้อีกมาก

๔. พึงงดเว้นเจตนากรรม คือ การกระทำด้วยเจตนาพูดคำพูดที่ไม่ดี ภาษาพระท่านเรียกว่า ทุภาษิต ได้แก่ คำพูดที่ไม่จริง ที่โกหกหลอกลวงต่างๆ รวมทั้งคำพูดที่หยาบคาย ด่าทอ ที่เสียดแทงให้ผู้อื่นเจ็บช้ำน้ำใจ คำพูดที่ยุแยกให้แตกสามัคคีกัน และคำพูดที่เพ้อเจ้อเหลวไหล ไร้สาระต่างๆ ด้วยกัลยาณธรรม คือ พูดแต่คำพูดที่ดี คำ

พูดที่สร้างสรรค์ หรือพูดด้วยวาจาสุภาษิต ได้แก่ คำพูดที่พูดจริง คำพูดที่ไพเราะอ่อนหวาน คำพูดที่สมานไมตรี และพูดแต่คำที่มีแก่นสารสาระ ก็จะยังประโยชน์ตน ประโยชน์ท่าน ให้สำเร็จ และจะเป็นบุคคลที่น่านับถือ น่าเลื่อมใสศรัทธา

อย่างเช่นในที่ประชุมอภิปรายต่างๆ บางคนพูดเหมือนเด็กๆ ที่ปัญญาน้อย มิใช่อาการของผู้มีสติปัญญาหรือผู้ทรงเกียรติ คือ มักค้านแย้งในเรื่อง หรือในโอกาสที่ไม่ควรค้านแย้ง ด้วยคำพูดและเหตุผลที่ไร้สาระ เพียงเพื่อกวนน้ำให้ขุ่น ให้เป็นอุปสรรคแก่การอภิปรายชี้แจงแถลงเหตุผลโดยธรรม ของฝ่ายตรงกันข้าม เพียงเพื่อเอาชนะคะคานกันด้วยความเห็นแก่ตัว เห็นแก่หมู่คณะ และด้วยทิฏฐิมานะของตัว หรือเพียงเพื่อรักษาผลประโยชน์ของฝ่ายตน อันแสดงภูมิปัญญาที่ต่ำๆของตนอย่างน่าเกลียด ทำให้เสียบรรยากาศการอภิปราย และทำให้เสียผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นอย่างมาก ผลของกรรมชั่วเช่นนั้น จะเป็นคนที่ไม่มีใครเขานับถือ ศรัทธา ในถ้อยคำและไม่นับถือสติปัญญาของตัว บุคคลเช่นนี้ มีอยู่ในหมู่คณะใด มากเพียงใด หมู่คณะนั้นก็ถึงความเสื่อม ล่มสลายลงได้ง่ายและเร็วขึ้นเพียงนั้น เพราะเป็นที่รู้กันว่า บุคคลคบคนเช่นใด เขาหรือพวกเขาก็เป็นเช่นนั้น เช่นนี้แล้วใครจะนับถือ เชื่อถือ ได้ต่อไป ประชนชนเขารู้เท่าทันและพากันรังเกียจและแช่งด่าบุคคลประเภทนี้กันมาก แม้ในชนบทที่อยู่ห่างไกล เพราะฉะนั้น บุคคลผู้มักประพฤติตนให้ไม่เป็นที่น่าเลื่อมใสศรัทธา เช่นนั้น จงเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเป็น “ตั้งตนไว้โดยชอบ” ด้วยการกล่าวแต่ว่าจาสุภาษิต คือ พูดแต่คำพูดที่ดี ที่สร้างสรรค์ ก็จะเป็นสิริมงคลทั้งต่อตนเอง ต่อหมู่คณะและทั้งต่อสังคมประเทศชาติได้มาก

๕. พึงงดเว้นเจตนากรรม คือ การกระทำด้วยเจตนาเสพและติดสิ่งเสพติด มึนเมาให้โทษ เป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ด้วยกัลยาณธรรม คือ ความมีสติสัมปชัญญะ พิจารณาเห็นโทษของยาเสพติด ที่จะมีต่อสุขภาพร่างกายของตนเองและของผู้อื่น ต่อสุขภาพจิตใจและสติปัญญาความสามารถ และต่อฐานะทางเศรษฐกิจของตนและของผู้อื่น ให้เสื่อมโทรมลง อันเป็นการฆ่าตนเองและฆ่าผู้อื่น อย่างโง่ๆ และเหี้ยมโหดแท้ๆ และความมีสติสัมปชัญญะพิจารณาเห็นคุณของการไม่เสพสิ่งเสพติด ด้วยปัญญาอันเห็นชอบในทางเจริญและทางเสื่อมแห่งชีวิตตามที่เป็นจริงชีวิตส่วนตัวและส่วนสังคมที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ก็จะมีแต่ดีกับดีเท่านั้นเอง

การตั้งตนไว้ชอบ ด้วยข้อปฏิบัติข้อที่ ๓ คือ พึงฝึกอบรมจิตใจให้สงบ เป็นสมาธิแนบแน่นมั่นคง เพื่อให้จิตใจผ่องใสอยู่เสมอ นั้นในหลักธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น ได้มีอุบายวิธีที่เหมาะกับจริตอัธยาศัยของผู้ฝึกปฏิบัติทุกอย่าง อย่างมีประสิทธิภาพ ชื่อว่า สมถะภูมิ ๔๐ เพื่อฝึกอบรมจิตใจให้สงบ ให้ถึงระดับที่ใจหยุดใจนิ่ง เป็นสมาธิแนบแน่นมั่นคง ถึงขั้นฌานจิต ที่จะมีผลให้เกิดองค์คุณเครื่องกำจัดกิเลสนิวรณ์เครื่องกั้นปัญญา ให้จิตใจผ่องใสควรแก่งานพิจารณาเห็นสภาวะและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ และเห็นสัจจธรรมตามที่เป็นจริง เป็นวิปัสสนาปัญญา อัน

จะช่วยให้มีสติสัมปชัญญะรู้บาป บุญ คุณ โทษ ทางเจริญ ทางเสื่อม แห่งชีวิตตามที่เป็นจริง ได้เป็นประทีปส่องทางชีวิตไปสู่ทางเจริญ และสันติสุข ไม่เป็นไปในทางเสื่อม อันเป็นโทษทุกข์ทั้งในปัจจุบัน และทั้งในอนาคตกาล ได้เป็นอย่างดี

พลังคุณธรรม พลังจิตที่บริสุทธิ์นี้ เกิดและเจริญขึ้นจากการศึกษาและปฏิบัติธรรม โดยทางศีล สมาธิ ปัญญา ถึงอธิศีล คือ ศีลอันยิ่ง อธิจิต คือ จิตยิ่ง สมาธิยิ่ง และอธิปัญญา คือ ปัญญาอันยิ่ง อันเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์กาย วาจา และใจ ตามแนวทางพระพุทธศาสนานี้นี่แหละ ที่เป็นพลังสูงยิ่งกว่าพลังอะไรในโลก และในจักรวาลทั้งสิ้น ไม่ต้องไปหาพลังจักรวาลที่ไหน พลังของโลกและจักรวาลนั้นอยู่ที่ศูนย์กลางกาย อันเป็นที่ตั้งกำเนิดธาตุธรรมเดิมของมนุษย์ และสัตว์โลกทั้งหลายนี้นี่แหละ เพียงแต่ประชาชนไม่สนใจศึกษาและปฏิบัติธรรม ตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า จึงไม่รู้จักของดี คือตัวตนโลกุตตระ ได้แก่ พระพุทธรัตนะ พระธรรมรัตนะ และพระสังฆรัตนะ ที่มีพลังสูงสุด มีอยู่ในท่ามกลางที่สุดละเอียดของตัวตนโลกิยะนั้นแหละ เพราะมั่วแต่สนใจเรื่องนอกตัว จึงไม่รู้จักพลังสำคัญที่แท้จริงอยู่ว่ามีในตัวของตัวเอง เลยหันไปไขว่คว้าหาพลังจักรวาลในอากาศภายนอกตัว ที่ไม่มีแก่นสารสาระ ไม่เที่ยงแท้ถาวร เพราะเห่อของนอกเท่านั้นแหละ

กล่าวโดยสรุป “อัตตสัมมาปณิธิ” การตั้งตนไว้ชอบ ด้วย “ตนโลกิยะ” อย่างเช่นตัวเราท่านทั้งหลายนี้แหละ ที่พึงกระทำตามหลักธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ได้ทรงสั่งสอน ให้ละเว้นความชั่ว ด้วยการรักษาศีล ให้กระทำคุณความดี ด้วยการปฏิบัติกัลยาณธรรม และให้ชำระจิตใจให้ผ่องแผ้ว จากกิเลสนิวรณ์เครื่องกั้นปัญญา ด้วยการเจริญภาวนาสมาธิชอบ อันจะเป็นพื้นฐานให้เห็นแจ้งในบาป-บุญ คุณ-โทษ และรู้แจ้งทางเจริญ-ทางเสื่อม ของชีวิตตามที่เป็นจริงได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ก็จะสามารถตั้งตนอยู่ในคุณความดี และดำเนินชีวิตตนไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขได้ดีขึ้น นี้เป็นการตั้งตนไว้ชอบในระดับโลกิยะ ที่ยังเป็นมตธรรม ที่จะต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในสงสารจักรนี้ แต่จะเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติธรรมให้ถึง “ตนโลกุตตระ” คือ ตนที่พ้นโลก ที่จะไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในสังสารจักรนี้อีกต่อไป ตนโลกุตตระ นี้คือพระพุทธรัตนะ พระธรรมรัตนะ และพระสังฆรัตนะ ผู้บรรลุมรรค ผลนิพพาน อันเป็นอมตธรรม ที่สิ้นสุดแห่งทุกข์ทั้งปวง และที่เป็นบรมสุขที่เที่ยงแท้ถาวรตลอดไป และนี้คือ “อัตตสัมมาปณิธิ” การตั้งตนไว้ชอบ อย่างถาวรโดยแท้ และอมตธรรมนี้ เป็นธรรมที่มีพลังยิ่งใหญ่ที่สุดกว่าใดๆ ในจักรวาล

ผู้สนใจใคร่จะศึกษาและปฏิบัติธรรม เพื่อให้ถึงตัวตนโลกุตตระอันเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ ที่เที่ยงแท้ ที่เป็นบรมสุข และที่ถาวร ก็ขอเชิญไปฝึกปฏิบัติธรรมได้ที่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ หรือที่วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ได้เสมอทุกวันหลังทำวัตรเช้า-เย็น

ขอความสุขสวัสดี จงมีแต่สาธุชนผู้ฟังทุกท่าน เจริญพร